

TOIMINTA-
SUUNNITELMA
2023

SILMU-kylät
SILMU-byar

Kehittämisyhdistys SILMU ry:n kylätoiminnan toimintasuunnitelma vuodelle 2023

YLEISTÄ

SILMU-kylät toimii alueen kylien yleisten ja yhteisten etujen puolesta puhujana, vahvistaa kylien välistä yhteistyötä ja toimii poliittisesti sitoutumattomana. Tarkoitus on edistää oman alueen kylien toimintaa kehittämällä kylä- ja muiden paikallisten yhdistysten omatoimisuutta ja elinkelpoisuutta.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi järjestämme mm. kokouksia, kyläpäiviä, seminaareja sekä muuta vastaavaa toimintaa ja toimii yhteistyössä muiden maaseudun kehittäjien, järjestöjen kuntien ja viranomaisten kanssa.

Toiminta-alue on sama kuin koko Kehittämisyhdistys SILMU ry:llä eli Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Pornainen, Porvoo, Pukkila sekä Sipoo itäisellä Uudellamaalla.

SILMU-kylät edustaa noin viittäkymmentä kyläyhdistystä ja muita toimijoita, sekä kokoaa alueen reilut 200 kylää samaan verkostoon.

SILMU-kylät kylätiimi

Kylätoiminta kehittyy alueen tarpeiden mukaan ja vuodesta 2014 toiminut kyläjaoston toiminta on tauolla vuonna 2023. Jaostotoiminnan sijaan kokeilemme uutta tapaa osallistaa alueen kyläaktiiveja mukaan SILMU-kylät toimintaan.

Tarkoitus on, että kyläneuvoja tarpeen mukaan kokoaa työryhmiä jonkun tietyn aiheen ympärille, jotka työstävät asioita joko lyhyemmän tai pidemmän ajan. Esimerkiksi liittyen kyläsuunnitteluun tai asiantuntijoiksi alueellisen kylä- tai saaristokehittämishankkeen ohjausryhmään.

TALOUS

Varoja kylätoiminnan kehittämistä varten SILMU-kylät saa Suomen Kylät ry:n vuosivastuksesta maakunnallisille kylien yhteenliittymille (valtionapu), hankerahoituksista ja omasta toiminnasta. Toimintaa varten yhdistys voi hakea rahoitusta säätiöiltä ja muilta tahoilta. SILMU-kylät voi myös järjestää maksullisia koulutuksia, seminaareja ja tapahtumia varojen kartuttamiseksi Kehittämisyhdistys SILMU ry:n nimissä sekä vastaanottaa luentopalkkioita.

Kustannusarvio 2023 on luettavissa Kehittämisyhdistys SILMU ry:n toimintasuunnitelmasta.

TOIMINTA JA PALVELUT

Kyläohjelma 2021–2024

Kyläohjelman tavoite on kehittää alueen kylätoimintaa monipuolisesti ja vahvistaa eri verkostojen yhteistyötä entisestään. Kyläohjelman läpileikkaava teema on kestävä kehitys (taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen).

SILMU-kylät kyläohjelman kolme painopistettä ovat: 1) Älykkäät kylät ja älykäs sopeutuminen, 2) Palvelut ja asuminen ja 3) Kumppanuudet ja verkostot

Kyläohjelman tavoitteet ja toimenpiteet 2023

Painopiste 1: Älykkäät kylät ja älykäs sopeutuminen

Tavoitteet: uudet ajatusmallit ja osallistava budjetointi kyliin hankkeen avulla

Toimenpiteet: vaikuttaminen, tiedottaminen ja koulutus

Älykkäillä ratkaisulla rakennetaan tulevaisuutta - olivat ne sitten sosiaalisia, taloudellisia tai ympäristöön liittyviä. Älykäs sopeutuminen (smart shrinking) tuo omat mahdollisuutensa, esim. palvelujen kehittäminen ja palveluverkon sopeuttaminen vähentyneeseen väestöön. Tähän kuuluu myös Habitability -analyysiin toteuttaminen alueellamme (asuttavuus saaristossa).

Painopiste 2: Palvelut ja asuminen

Tavoite: kylien, etenkin saaristoalueiden, elinvoimaisuuden lisääminen

Toimenpiteet: kylätaloista luodaan paikallisia monipalvelukeskuksia, edistämme monipaikkaisuutta sekä vaalitaan kulttuuri- ja perinnekohteet matkailuvaltteina

Painopiste 3 Kumppanuudet ja verkostot

Tavoitteet: paikallinen yhteistyö kunta/kolmas sektori/asukkaat kehittyä, osallisuus vahvistuu ja kyläyhdistykset ovat paikallisia vaikuttajia.

Toimenpiteet: kunnat ja kyläyhdistykset tekevät kumppanuussopimuksia keskenään, otamme käyttöön kyläneuvostoja/kyläfoorumeja ja kannustamme kyliä tekemään itse oman alueensa kehittämissuunnitelmia

Kyläohjelma 2021–2024 on luettavissa kokonaisuudessaan www.itukylat.fi

Turvalliset ja toimivat kylät

Kyläneuvoja on aktiivisesti mukana turvallisuuden liittyvissä alueellisissa työryhmissä sekä VAPEPAn toimikunnissa.

Vuoden aikana päivitetään SILMU-kylien omaa aikaisemmin laadittua Kyläturvallisuuden ABC-opasta sekä ruotsiksi että suomeksi.

Maallemuutto ja monipaikkaisuus

SILMU-kylät toiminnassa näkyy maallemuuton ja monipaikkaisuuden edistäminen mm. oman kyläohjelman tämän vuoden tavoitteissa ja toimenpiteissä.

Kylätoiminnan laatutyö

Laatukäsikirja ohjaa sekä parantaa SILMU-kylät toimintaa. Sitä käytetään, päivitetään ja täydennetään vuoden 2023 aikana.

SILMU-kylät palvelut

Toimistolta saa neuvontaa yhdistysasioissa (esim. säännöt, yhdistysviestintä, varainhankinta) ja apua kylä- ja kyläturvallisuussuunnitelmien laatimiseen. Tavoite on lisätä kylien omien kehittämissuunnitelmien määrää alueella, sekä kannustaa kyliä päivittämään olemassa olevia. Oman suunnitelman avulla kylät luovat tulevaisuutta, toteutettavat asioita yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

SILMU-kylät toteuttaa myös yhteistyössä muiden maaseudun toimijoiden kanssa kehittämishankkeita kylien hyväksi sekä järjestää tapahtumia ja koulutustilaisuuksia.

Palveluiden takaamiseksi on palkattuna yksi henkilö, joka toimii kyläneuvojana ja työskentelee sen lisäksi Kehittämisyhdistys SILMU ry:n hankkeissa.

itukylat.fi – Kylät verkossa

Kyläsivusto www.itukylat.fi:n kautta alueen kylillä on omat verkkosivut ja sivustolla on myös vinkkejä kylätoimintaan ja ajankohtaista tietoa paikalliskehittämisestä.

kylatilat.fi – Kylien mielenkiintoisimmat juhla- ja kokouspaikat

Kylätilarekisteri www.kylatilat.fi tarjoaa markkinapaikan erilaisten kylätilojen vuokraustoiminnan tueksi. Sivusto on tarkoitettu kaikille Uudenmaan alueen yhdistyksille yhteistyössä Uudenmaan Kylät ry:n kanssa.

TAPAHTUMAT JA KOULUTUKSET

Avoimet Kylät 10.6. – Suomen suurin yleisötapahtuma

Avoimet Kylät -tapahtuma kutsuu kävijöitä joka vuosi kylille kesäkuun toisena lauantaina. Päivä on valtakunnallinen kyläpäivä, jolloin kylät järjestävät omannäköistä toimintaa. Tapahtuman järjestävät yhteistyössä Suomen Kylät ry, maakunnalliset kyläyhdistykset, Leader -ryhmät ja paikalliset toimijat.

Vuoden 2023 kyläteko tai kylätoimija valinta

SILMU-kylät valitsee avoimessa haussa tulleiden ehdotusten joukosta toiminta-alueen kyläteon tai kylätoimijan erikseen päätetyn teeman mukaisesti.

Uudenmaan vuoden kylä -valinta

Valintaraati valitsee syksyllä Uudenmaan vuoden kylä 2024. Kilpailu järjestetään yhteistyössä Uudenmaan Kylät ry:n kanssa ja voittajakylä osallistuu Suomen Kylät ry:n valtakunnalliseen kilpailuun.

Kyläkoutsit koulutukset

Koulutuksissa ja infotilaisuuksissa vahvistetaan yhdistystoimijoiden valmiuksia ja osaamista sekä rohkaistaan aktiiviseen kehittämistyöhön. Kouluttajina toimivat eri alojen asiantuntijat, kyläneuvoja ja Kyläkoutsit. Koulutuksia toteutetaan kylien ja yhdistysten tarpeiden mukaan sekä verkossa että paikan päällä kylissä.

Kyläkoutsit -teemat:

- Kylästä kuuluu – Kylien ja korttelien toimiva viestintä
- Toimintaa taloihin! – Yhteisötilojen monipuoliset käyttömahdollisuudet
- Vapaaehtoistyö kylissä ja kortteleissa – Markkinoi, rekrytoi ja motivoi
- Mistä rahaa toimintaan? – Varainhankinnan kehittäminen kylissä ja kortteleissa
- Digitaalisuus kylissä ja kortteleissa – Yhdistystoimijoiden digiosaaminen haltuun
- Kyläsuunnitelma – Kylän tai korttelin yhteinen tulevaisuus
- Ideasta toteutukseen – Kehittämistarpeiden hankkeistaminen
- Yhdistystoiminnan ABC – Kylä- ja korttelitoiminnan perusteet
- Vaikuta & verkostoidu – Osallisuuden ja yhteistyön mahdollisuudet kylä- ja korttelitoiminnassa
- Tapahtumatuotanto – Järjestä onnistunut kylä- tai korttelitapahtuma

Kyläillat

Kyläiltoja toteutetaan kylissä toivotun aiheen ympärillä (esimerkiksi omatoiminen varautuminen) yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä verkossa että paikan päällä kylissä.

Kyläkiertros 2023

Alueellisen kyläpäivän sijasta kylä- ja Leader -toiminta lähtevät yhdessä kyläkiertokselle alueemme kuntiin keväällä. Olemme yhdessä kylissä vastaamassa kysymyksiin koskien rahoitusta ja kylien kehittämistä ja luomme uusia verkostoja, jotka tukevat toimintaa.

MUUTA TOIMINTAA

Kyläneuvoja on mukana useissa työryhmissä ja osallistuu kylätoiminnan asiantuntijana maakunnallisesti ja myös valtakunnallisesti esimerkiksi Suomen Kylät ry:n järjestämiin seminaareihin ja kyläpäiviin.

Työryhmät ja ohjausryhmät

- *Itä-Uudenmaan turvallisuustyöryhmä.* Alueellisen Turvallisuusohjelma 2022–2025 toteuttaminen yhteistyössä Askolan, Lapinjärven, Loviisan, Myrskylän, Porvoon, Pukkilan ja Sipoon kanssa.
- *Porvoon kaupungin turvallisuustyöryhmä.* Kyläturvallisuustapahtumia ja -koulutuksia alueen kylissä.
- *Svenskfinlands Byar yhteistyöryhmä.* SFB on suomenruotsalaisen maaseutukehittämisen yhteistyöelin, jonka hallinnoija on Svenska lantbrukssällskapetens förbund.
- *Maakunnallisten kylätoimijoiden SILMU-kylät, Uudenmaan Kylät ry:n, Päijät-Hämeen kylien ja Kymenlaakson Kylät ry:n yhteistyöryhmä.* Esim. yhteisiä koulutuksia, tapahtumia, hankkeita ja vertaistukea.
- *VAPEPAn (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu) Uudenmaan maakuntatoimikunnan jäsen.* SILMU-kylät kyläneuvoja edustaa toimikunnassa Suomen kylät ry:tä ja Uudenmaan kyliä.
- *VAPEPAn (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu) Itä-Uudenmaan aluetoimikunnan jäsen.* SILMU-kylät kyläneuvoja edustaa toimikunnassa itäisen Uudenmaan kyliä.

Suomen Kylät ry:n eduskuntavaaliohjelma

SILMU-kylät tukee Suomen Kyliä vaaliohjelman läpiviemisessä ja järjestää yhteistyössä Uudenmaan Kylät ry:n kanssa alueelliseen vaalipaneelin sekä pyrkii vaikuttamaan Uudenmaan vaalipiirin ehdokkasiin kylien ja kylätoiminnan puolesta.

HANKKEET

Föreningshus i utveckling 2021–2023

Uudenmaan Kylät ry:n hallinnoima hanke, jossa SILMU-kylät on mukana yhteistyökumppanina ja toteuttaa osan hankkeesta. Rahoittaja on Svenska Kulturfonden ja hanke on suunnattu koko Uudenmaan ruotsinkielisten kylätaloja ylläpitäville tahoille.

Hanke auttaa kyliä kylä- ja seurantalojen käyttömahdollisuuksien kartoittamisessa. Tavoitteena on kylä- ja seurantalojen brändääminen sekä viestinnällisen osaamisen lisääntyminen. Tavoitteena on myös tietotaidon lisääminen kylätalojen huoltoon ja turvallisuuteen liittyen. Hankkeen aikana päivitetään mm. pelastussuunnitelmat sekä huoltokirjat osallistuville kylätaloille. Kevään aikana mm. tutustumisretki esimerkillisesti toimivaan seurantaloon itäisellä Uudellamaalla.

Yhteistyöhanke vuosina 2021–2023 Uudenmaan Kylät ry:n, Päijät-Hämeen kylien ja Kymenlaakson Kylät ry:n kanssa, jonka hallinnoija on Päijänne Leader. Hankkeessa tehdään koulutuskokonaisuuksia kylätoiminnalle valtakunnallisesti ja koulutussisällöt ovat mm. yhdistysviestintä, kokouskäytännöt, varainhankinta ja kyläsuunnittelu.

Valmiit koulutuskokonaisuudet tulevat koko maan maakunnallisten kylätoimijoiden käytettäväksi omassa toiminnassaan (suomeksi ja ruotsiksi). Hankeen kautta hyödynnetään kyläasiamiesten osaaminen valtakunnallisesti ja lisätään osaamista kylissä.

Kyläkoutsi -konsepti toteutuu jatkossa esim. kyläilloissa ja kylien koulutuksissa ilman erillistä hanketta.

Esiselvityshanke

SILMU ry selvittää esiselvityshankkeen avulla mitä kehittämistoimenpiteitä tarvitaan alueen saariston (Sipoo, Porvoo ja Loviisa) hyväksi tulevina vuosina. Hankkeessa tehdään kysely ja järjestetään työpajoja ja tiedotustilaisuuksia yhteistyössä SILMU-kylien kanssa.

TIEDOTTAMINEN

Sisäinen tiedottaminen

Kyläneuvoja tiedottaa toiminnasta hallituksen jäsenille hallituksen kokouksissa tai sähköpostitse.

Kehittämisyhdistys SILMU ry:n jäsenille ja uutiskirjeen tilaajille tiedotetaan SILMU-kylät toiminnasta sähköisen uutiskirjeen avulla kerran kuukaudessa.

Alueen kyläyhdistykset ja kyläyhdistyksen tavoin toimivat yhdistykset saavat myös kerran vuodessa SILMU-kylät uutiskirjeen sekä tarvittaessa lyhyitä tiedotteita myös sähköpostitse.

Ulkoinen tiedottaminen

Tiedotamme omasta ja Suomen Kylät ry:n toiminnasta sekä muista kylätoimintaan liittyvistä asioista säännöllisesti ja avoimesti. Kyläneuvoja laatii tiedotteet medialle ja sidosryhmille, kun siihen on aihetta.

Ajankohtaisista kyliä ja kylätoimintaa koskevista asioista ja tapahtumista kerrotaan Kyläsivustolla, SILMU-kylät Facebook -sivulla, Twitterissä ja Instagramissa.

Tiedotamme toiminnastamme myös muiden järjestämissä tapahtumissa.

Pukkilassa 18.10.2022

Kyläjaoston puolesta jaoston pj. Ilkka Ceder ja kyläneuvoja Li-Marie Santala

SILMU-kylät
SILMU-byar

Veckjärventie 1, 06150 Porvoo
040-158 8038, li-marie.santala@silmu.info
www.itukylat.fi ja www.silmu.info